

SPRÁVA O ČINNOSTI A HOSPODÁRENÍ 2021

OBSAH:

I. Základné údaje	3
II. Ekonomické údaje	4
II.1 Informácie o údajoch na strane aktív	4
II.2 Informácie o údajoch na strane pasív	6
II.3 Tržby a výrobné náklady príspevkovej organizácie.....	7
II.4 Informácie o rozpočte príspevkovej organizácie	8
III. Realizované investície	11
IV. Komentár – prínosy z činnosti pre mesto Ružomberok	12
IV.1 Prehľad služieb, noviniek a podujatí	12
IV.2 Niekoľko štatistík	19
IV.3 Štruktúra personálneho zabezpečenia knižnice	25
IV.4 Kalendár podujatí	26

SPRÁVA O ČINOSTI A HOSPODÁRENÍ PRÍSPEVKOVEJ ORGANIZÁCIE MESTA RUŽOMBEROK ZA ROK 2021

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Názov:	Mestská knižnica Ružomberok
Sídlo:	Podhora 33, 034 01 Ružomberok
Právna forma:	príspevková organizácia
Zriaďovateľ:	Mesto Ružomberok
Dátum zriadenia:	15. 12. 1993
Štatutárny zástupca :	Ing. Tatiana Babincová, riaditeľka
IČO:	00355798
DIČ:	2020589791
Predmet činnosti :	SK NACE 91010 - činnosť knižníc a archívov, práca s knihou a informáciami
Podiel mesta v % :	100

II. EKONOMICKÉ ÚDAJE

II.1 Informácie o údajoch na strane aktív

Opis a hodnota dlhodobého majetku vo vlastníctve účtovnej jednotky /€

Majetok, ku ktorému má účtovná jednotka vlastnícke právo (v nadobúdacích cenách)	Zostatok k 31.12.2021 v €
Pozemky	0,00
Budovy, stavby	0,00
Dopravné prostriedky	0,00
DHM a DNM – stroje, prístroje, softvér, inventár (v obstarávacej cene)	30.545,20
DDHM - inventár	87.119,34
DDHM - knihy	355.448,27
DDHM – audiovizuálne dokumenty	5.506,96
Majetok v správe účtovnej jednotky	0,00
SPOLU	478.619,77

Opis a hodnota majetku, ku ktorému účtovná jednotka nemá vlastnícke právo:

- budova ul. Podhora 33 Ružomberok - priestory hlavnej pobočky knižnice užívané na základe Zmluvy č. 04/2010 o nájme nebytových priestorov so zriaďovateľom Mestom Ružomberok z 1.1.2010, s dobou nájmu na dobu neurčitú
- ZŠ Sládkovičova Ružomberok - priestory pobočky na základe Zmluvy č. 1/2014 o výpožičke nehnuteľnosti podľa par. 659 Obč. zák. z 1.7.2014 s dobou výpožičky na dobu neurčitú
- ZŠ Černová Ružomberok - priestory pobočky na základe Zmluvy č. 1/2015 o výpožičke nehnuteľnosti z 1.7.2015, podľa par. 659 Obč. zák. s dobou výpožičky na dobu neurčitú
- kultúrny dom Biely Potok – priestory pobočky užívané na základe Dohody o hmotnej zodpovednosti z 1. 2. 2019
- Bystrická 2 - priestory pobočky užívané na základe Zmluvy č. 2/2017 o nájme nebytových priestorov so spoločnosťou Ivaning, s.r.o., z 1. 1. 2017, s dobou nájmu na dobu neurčitú.

Pohyby DHM:

Knižnica v priebehu roka 2021 neevidovala prírastok dlhodobého majetku. Oprávky a výšku odpisov stanovil odpisový plán pre rok 2021. Odpisovaným majetkom bol softvér Clavius (nadobúdacia hodnota 9.700 €) a bibliobox (nadobúdacia hodnota 6.840 €).

Knižnica neeviduje nehnuteľný ani hnutelný majetok zverený do správy.

Pohyby DDHM:

Prírastok drobného hmotného majetku (DDHM) predstavoval nákup nábytku a technického vybavenia, v celkovom objeme **7.540,59 €**: laserová príručná tlačiareň, čítačka čiarového kódu, koberce na oddelení náučnej literatúry vrátane inštalácie, chladnička administratívna miestnosť, nábytkové vybavenie administratívna miestnosť, špeciálne dezinfekčné zariadenia pre obe poschodia knižnice.

Prírastok kníh a periodík bol realizovaný:

- zo zdrojov od zriaďovateľa a vlastných zdrojov vo výške **12.441,38 €**
- zo zdrojov grantovej podpory FPU vo výške **12.133,51 €**

Sumy objemu prírastkov knižného fondu sú uvedené po zrealizovaní stavu podľa spracovaných prírastkových zoznamov knižnice, podľa všeobecne platných maloobchodných cien (t.j. hodnota fondu podľa maloobchodných cien je vyššia ako nákupná cena kníh, vzhľadom na uplatňovanie množstevných marží).

Úbytok drobného hmotného majetku predstavovalo:

- vyradenie opotrebovaného inventáru v počte 21 ks nábytku (skrinky, taburetky, pracovný stôl, chladnička) v sume 784,34 € podľa Záznamu zo zasadnutia vyradovacej komisie 1/2021.
- vyradenie opotrebovaného knižničného fondu v počte 4.099 ks knižných dokumentov, v sume 7.954,11 €, podľa Záznamu zo zasadnutia vyradovacej komisie 2/2021.

Finančný majetok /€

Krátkodobý finančný majetok	Zostatok k 31.12.2021 €
Pokladnica	0,00
Ceniny – stravné lístky	0,00
Bežné účty, z toho:	
- bežný účet	16.371,78
- sociálny fond	506,58
- depozitný účet	0,00
Spolu	16.878,36

Pohľadávky, NBO /€

Pohľadávky a náklady bud. období	Zostatok k 31.12.2021
Pohľadávky v lehote splatnosti	0,00
Náklady budúcich období (predplatné časopisy, el. knihy)	3.244,49
SPOLU	3.244,49

Spôsob a výška poistenia dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku /€

Druh poisteného majetku	Spôsob poistenia	Výška poistenia
DHM a DDHM vo vlastníctve ÚJ	pre prípad požiaru, živlu, poškodenia vodou z vodovod. zariadení, krádeže, lúpeže a vnútorného vandalizmu, v zmysle PZ č. 9460048601 zo dňa 30.12.2013	493 670,00

II.2 Informácie o údajoch na strane pasív súvahy

Vlastné imanie, hospodársky výsledok /€

Názov položky	Zostatok k 31.12.2020	Zostatok k 31.12.2020	Opis jednotlivých položiek
Zákonný rezervný fond	0,00	0,00	Zákonné rezervy sa netvoria
Dosiahnutý výsledok hospodárenia:	2,988,04	-915,84	Presun – výsledok hospodárenia za rok 2020

Záväzky /€

Záväzky	Zostatok k 31.12.2020	Zostatok k 31.12.2021
Dlhodobé záväzky z toho:	433,82	606,06
- záväzky zo sociálneho fondu	433,82	606,06
Krátkodobé záväzky z toho:	13.264,02	13.802,40
- záväzky voči dodávateľom	2.648,83	2.205,90
- záväzky voči zamestnancom	6.096,80	6.403,37
- záväzky voči zamestnancom – príspevok na stravovanie		432,00
- záväzky voči poisťovniam	3.691,96	3.957,42
- záväzky voči daňovému úradu	826,43	803,71
- záväzky voči štátnemu rozpočtu	0,00	0,00
- ostatné záväzky	0,00	0,00
SPOLU	13.697,84	14.408,46

Krátkodobé záväzky (so zostatkovou dobou splatnosti do 1 roka):

- r. 152 súvahy: Dodávatelia v celkovej výške 2.205,90 €:
PanthaRhei s.r.o., predpis vyúčtovania plynu za rok 2021 vo výške 2.018,22 €, SSE a. s. predpis vyúčtovania dodávok elektrickej energie za rok 2021 vo výške 171,62 €, Poradca podnikateľa s.r.o. vyúčtovanie predplatného Finančný spravodajca 2021 vo výške 12,05 €, T Com a. s. nedoplatok hlasové služby za 12/2021 vo výške 3,41 €.
Záväzky boli uhradené v priebehu januára 2022.
- r. 163, 164, 165, 167 súvahy – mzdy zamestnancov, príspevok na stravovanie, odvody a preddavok dane za 12/2020 v celkovej výške 11.596,50 €.
Záväzky boli uhradené v riadnom výplatnom termíne v januári 2021.

Dlhodobé záväzky (so zostatkovou splatnosťou nad 1 rok):

- r. 144 súvahy - záväzky zo sociálneho fondu vo výške 606,06 €. Tvorba SF mesačne 1,5% z hrubých zúčtovaných miezd. Čerpanie príspevkom na stravovanie, ktorý je vyplácaný ako súčasť mzdy zamestnancov. V priemere predstavoval mesačný príspevok na stravovanie 1,00 € na jedného zamestnanca a jedno hlavné jedlo.

Záväzky po lehote doby splatnosti: nulové

Závazky z prijatých transferov /€

Druh transferu	Stav záväzku k 31.12.2020	Stav záväzku k 31.12.2021
Zúčtovanie transferov z rozpočtu. obce (zost. hodnota majetku z rozp. obce a nespotrebovaný transfer)	9.042,12	13.230,68
Zúčtovanie kapitálového transferu zo ŠR (zost. hodnota majetku zo ŠR)	4.182,70	3.190,80
Nespotrebovaný bežný transfer zo ŠR	7.425,51	0,00

V priebehu roku 2021 nebol prijatý kapitálový transfer.

II.3 Tržby a výrobné náklady príspevkovej organizácie /€

Číslo účtu	Tržby a výrobné náklady príspevkových organizácií	Číslo riadku	Suma k 31.12.2020	Suma k 31.12.2021
601	Tržby za vlastné výrobky	01		
602	Tržby z predaja služieb	02	5.507,35	4.783,70
604	Tržby za tovar	03		
	Tržby celkom /01+02+03-04/	05	5.507,35	4.783,70
501	Spotreba materiálu	06	26.539,66	30.588,45
502	Spotreba energie	07	10.471,32	11.695,80
503	Spotreba ostatných neskladov. dodávok	08		
511	Oprava a udržiavanie	09	1.993,74	3.438,77
512	Cestovné	10	2,13	22,60
513	Náklady na reprezentáciu	11	72,51	151,54
518	Ostatné služby	12	9.366,82	14.764,52
521	Mzdové náklady	13	106.507,07	103.305,93
524	Zákonné sociálne poistenie	14	33.639,64	34.350,77
525	Ostatné sociálne poistenie	15	1.079,00	1.261,00
527	Zákonné sociálne náklady	16	5.915,75	6.103,20
528	Ostatné sociálne náklady	17		
531	Daň z motorových vozidiel	18		
532	Daň z nehnuteľností	19		
538	Ostatné dane a poplatky	20	112,18	335,26
548	Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť (autorské honoráre, cestovné iným než zamestnancom)	21	1.122,75	400,00
551	Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku	22	1.379,72	1.379,72
	Výrobné náklady celkom /r.06 až r.21/	23	198.202,29	207.797,56

Príspevková organizácia spĺňa podmienky podľa § 21 ods. 2 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Vlastné tržby organizácie predstavovali **2,30 %** celkových výnosov. Príspevková organizácia nevyvíjala podnikateľskú činnosť.

Celková výška **výnosov** k 31.12.2021 bola vykázaná vo výške 4.783,70 €, čo predstavuje pokles výnosov oproti roku 2020 o 1,2 tis. € v porovnaní s pôvodne plánovanou výškou.

Pokles výnosov bol spôsobený výrazným znížením počtu evidovaných čitateľov a znížením návštevnosti knižnice. Počet novoregistrovaných čitateľov a čitateľov preregistrovaných v období od 1.1.2021 do 31.12.2021 sa znížil o viac ako 1 tis., čo je výrazným a nepríjemným následkom prebiehajúcej pandémie ochorenia COVID-19. Jedným z realizovaných opatrení bolo navýšenie členského poplatku pre kategóriu dospelých čitateľov, zo sumy 4,- € ročne na sumu 5,- € ročne, ktoré sme začali uplatňovať aktualizáciou Cenníka za poskytované služby platného od 1.1.2022. Suma členského je porovnateľná s výškou poplatkov v iných knižniciach.

Výška **celkových nákladov** (t. j. vrátane finančných nákladov a poistenia) k 31.12.2021 bola vykázaná vo výške 208.886,39 €. Predstavuje to nárast oproti roku 2020, kedy bola celková výška nákladov účtovaná vo výške 199.375,52 €.

Najväčší podiel na nákladoch tvoria štandardne Mzdové náklady (137 tis. €). Nárast nákladov v porovnaní s rokom 2020 bol výrazný v časti Nákup a Opravy DDHM ((pozri časť II.1 – prírastok DDHM). V porovnaní s predchádzajúcimi rokmi boli navýšené aj náklady na opravy nábytkového vybavenia v administratívnych priestoroch. Novou položkou sú účtovné služby. Došlo k miernemu nárastu spotreby energií, v časti plyn. Nákup dezinfekcie dosiahol v roku 2021 rovnakú úroveň ako v roku 2020.

Z hľadiska grantových prostriedkov bol vyšší nákup kníh a časopisov, z dôvodu dočerpania grantových prostriedkov z predchádzajúceho roku. Z grantov boli navýšené aj špecializované služby, z ktorých sme financovali výrobu novej web stránky knižnice.

II.4 Informácie o rozpočte a hodnotenie plnenia rozpočtu

Výška príspevku príspevkovej organizácii bola schválená mestským zastupiteľstvom dňa **16.12.2020** uznesením č. **210/2020**, v celkovom objeme príspevku zo strany zriaďovateľa **190.000,- €**.

Rozpis položiek rozpočtu bol oznámený listom dňa 16.3.2021. Celkový objem rozpočtu bol stanovený v sume **196.000,- €**, po zmenách **206.081,- €**.

Zmeny rozpočtu:

1. Zmena k 30.4.2021 schválená dňa 14.4.2021, na navýšenie rozpočtu z grantových prostriedkov Nadačného fondu Tesco o 800,- € a v súvislosti s prijatím dobropisov za vyúčtovanie energií vo výške 1.541,- €.
2. Zmena k 30.6.2021 schválená dňa 16.6.2021 na navýšenie rozpočtu o 3.200,- € z titulu grantovej podpory FPU na realizáciu hromadných podujatí. Zmena zahrňovala aj presuny v rámci položiek.
3. Zmena k 31.8.2021 schválená dňa 11.8.2021. na navýšenie rozpočtu o 3.200,- € z titulu grantovej podpory FPU na akvizíciu knižného fondu.
4. Zmena k 31.12.2021 schválená dňa 21.12.2021. Zmena zahrňovala iba presuny v rámci položiek.

Zostatok hotovosti na bežnom účte č. SK63 0900 0000 0000 5672 9028: **16.371,78 €**

z toho:

11.414,80 € - prostriedky od zriaďovateľa na mzdy za december 2021

4.956,98 € - vlastné prostriedky (nákup a údržba DDHM)

Komentár k príjmom:

- zostatok vlastných prostriedkov z minulého roku: prostriedky na výplatu miezd za december 2020, plus nevyčerpaný transfer ŠR (grantové prostriedky z projektov FPU roku 2020 vo výške 7.425 € realizované až v priebehu roka 2021)
- vratky po finančnom zúčtovaní
- preplatok na energiách z prvej vlny pandémie
- granty od inštitúcií mimo verejnej správy: Nadácia Tesco (didaktické kufríky pre deti)
- bežné transfery zo ŠR: zmluva s FPU na rok 2021 na podporu kultúrno-vzdelávacej činnosti 3.200 € a zmluva s FPU na akvizíciu knižničného fondu 6.000 €

Komentár k výdavkom:

- nedočerpanie položky Mzdy: presun na mzdy za 12/2021
- prekročenie položky Knihy: použitie grantových prostriedkov z projektov 2020
- prekročenie položky KVČ: použitie grantových prostriedkov z projektov 2020

Výška dlhu podľa § 17 ods. 7 zákona č.583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p. za bežné účtovné obdobie a bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie bola nulová.

PREHLAD PRÍJMOV A VÝDAVKOV ROZPOČTU PODĽA POLOŽIEK /€

VÝDAVKY	Schválený rozpočet 2020	Schválený rozpočet 2021	Rozpočet po zmenách 04/2021	Rozpočet po zmenách 06/2021	Rozpočet po zmenách 08/2021	Rozpočet po zmenách 12/2021	Skutočnosť k 31.12.2021	plnenie
Mzdy a odvody	140 300	142 000	142 070	142 070	142 070	142 070	137 431	96,73
DDP	1 092	1 404	1 404	1 404	1 404	1 235	1 235	100,00
Prídely do SF	1 382	1 400	1 400	1 400	1 400	1 291	1 291	100,00
Stravné	4 536	4 536	4 536	4 536	4 536	4 660	4 660	100,00
Knihy, časopisy, noviny	25 666	10 768	10 682	10 513	16 513	18 002	23 882	132,66
Všeobecný materiál	7 077	1 500	2 050	2 200	2 200	2 200	2 200	100,00
Nákup DDHM	1 236	7 300	7 300	7 300	7 300	7 541	7 541	100,00
Energie	10 534	11 000	12 471	12 471	12 471	8 813	8 813	100,00
Vodné, stočné	740	750	750	750	750	693	693	100,00
Opravy a údržby	1 995	1 500	1 500	1 500	1 500	3 126	3 123	99,90
Cestovné	37	100	100	100	100	23	23	100,00
Reprezentačné	73	200	200	200	200	152	152	100,00
Poštové služby	350	400	400	400	400	420	401	95,48
Telekomunikačné služby	1 064	1 100	1 100	1 100	1 100	1 119	1 118	99,91
Nájomné	780	801	801	801	801	801	801	100,00
KVČ	2568	200	200	1 750	1 750	1 819	3 361	184,77
Prac. pomôcky	829	400	567	567	567	567	567	100,00
Všeobecné služby	3 290	5 900	5 900	5 900	5 900	5 100	5 104	100,08
Špec. služby a poplatky	3 790	3 800	3 969	5 638	5 638	5 508	5 505	99,95
Poistenie majetku	941	941	941	941	941	941	941	100,00
Zostatok prostr. na BÚ							16 371	
SPOLU	208 280	196 000	198 341	201 541	207 541	206 081	225 213	
PRÍJMY	Schválený rozpočet 2020	Schválený rozpočet 2021	Rozpočet po zmenách 04/2021	Rozpočet po zmenách 06/2021	Rozpočet po zmenách 08/2021	Rozpočet po zmenách 12/2021	Skutočnosť k 31.12.2021	plnenie
Zostatok prostr. pred. r.	0	0	0	0	0	0	18 801	
Ost. príjmy /vratky	62	0	1 541	1 541	1 541	1 541	1 540	99,94
Vlastné príjmy	5 338	6 000	6 000	6 000	6 000	4 540	4 872	107,31
Bež. transf. z rozp. obce	181 700	190 000	190 000	190 000	190 000	190 000	190 000	100,00
Granty mimo VS	1 300	0	800	800	800	800	800	100,00
Bežné transfery zo ŠR	14 880	0		3 200	9 200	9 200	9 200	100,00
SPOLU	208 280	196 000	198 341	201 541	207 541	206 081	225 213	

III. PREHĽAD REALIZOVANÝCH DROBNÝCH INVESTÍCIÍ v r. 2021

<p><i>Názov investície:</i> Nákup DDHM - Položenie kobercovej podlahovej krytiny na oddelení náučnej literatúry <i>Realizácia: 2021</i></p>
<p><i>Náklady: 4.408,56 €</i></p>
<p><i>Zdroje financovania:</i> Mesto Ružomberok – príspevok na nákup DDHM</p>
<p><i>Ciele:</i> Výmena koberca na celom oddelení na prízemí knižnice, v priestore požičovne, študovne odbornej literatúry a priestorov PC študovne. Celkový rozmer 200 m² (podľa jednotlivých miestností).</p>
<p><i>Názov investície:</i> Nákup DDHM - Germicídny žiarič Unizdrav, 4 ks <i>Realizácia: 2021</i></p>
<p><i>Náklady: 1.796,00 €</i></p>
<p><i>Zdroje financovania:</i> Mesto Ružomberok – príspevok na nákup DDHM</p>
<p><i>Ciele:</i> Zabezpečenie epidemiologicky vhodného prostredia pre návštevníkov. 3 ks zariadení sa nachádza na poschodí knižnice, 1 ks na prízemí.</p>
<p><i>Názov investície:</i> Nákup DDHM – nábytok administratívne priestory <i>Realizácia: 2021</i></p>
<p><i>Náklady: 990,00 €</i></p>
<p><i>Zdroje financovania:</i> Mesto Ružomberok – príspevok na nákup DDHM</p>
<p><i>Ciele:</i> Obnova nábytku (pôvodný stav z r. 1990) - stolíky 8 ks, kontajnery k písaciemu stolu 3 ks, regál 1 ks, komoda 2 ks</p>

IV. KOMENTÁR – PRÍNOSY Z ČINNOSTI PRE MESTO RUŽOMBEROK

IV.1 PREHLAD SLUŽIEB, NOVINEK A PODUJATÍ

Rok 2021 bol pre nás komplikovaný, plný neustáleho nastavovania pravidiel. Vzhľadom na prísne obmedzenia a zákazy vychádzania sme si hneď od januára 2021 prešli opäť fázou úplného zastavenia služieb. Služby čitateľom boli počas prvých šiestich týždňov poskytované výlučne online, na základe telefonických a mailových požiadaviek. Kolegyne z náučného oddelenia sa venovali najmä vypracovávaniu rešerší pre študentov a dohľadávaniu zdrojov pre medziknižničnú výpožičnú službu. Oddelenie beletrie pravidelne zverejšovalo online ponuku edičných plánov a odporúčaní rôznych vydavateľstiev, v snahe ostať v kontakte s čitateľmi. Jednorazovo musela byť predĺžená výpožičná doba kníh a časopisov, aby neboli generované čitateľské upomienky, keďže tento stav bol spôsobený vonkajšími zásahmi, nie vinou čitateľov.

Prostredníctvom Slovenskej národnej knižnice boli na našom webe zriadené bezplatné prístupy do elektronických informačných databáz Gale. Elektronické beletristické knihy boli portálom Palmknihy.cz cez náš online katalóg poskytované tiež bezplatne. Ťažiskom práce počas tohto obdobia však bolo najmä triedenie a systematizácia titulov v knižnom fonde. V priebehu dvoch mesiacov bolo vyradených viac ako 4 tis. poškodených, príp. nepoužiteľných kníh.

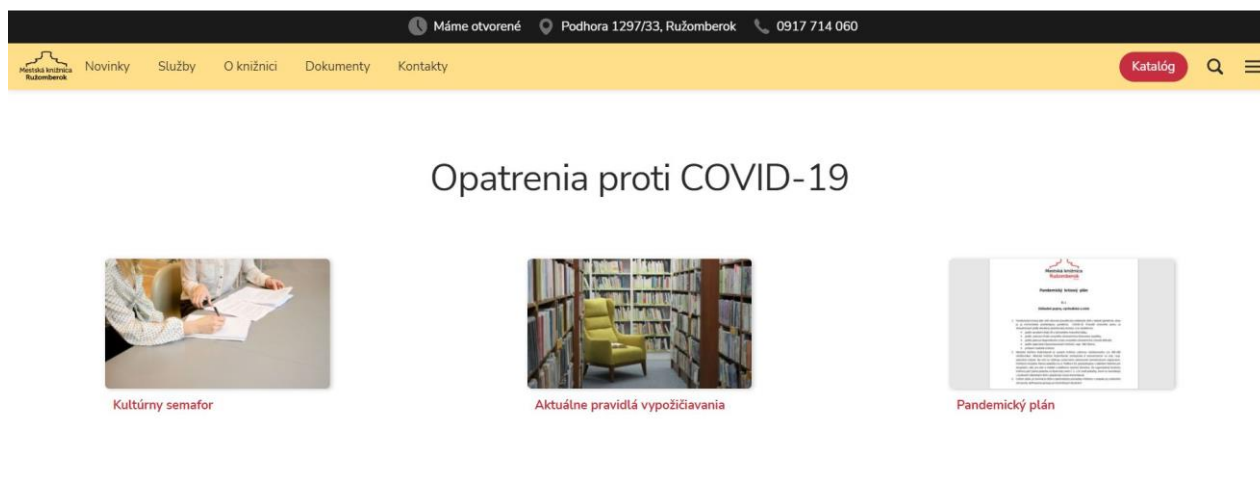

V súčinnosti s platným *Pandemickým plánom* vstupovali pravidelne do platnosti aktuálne interné nariadenia knižnice pre zamestnancov, stanovujúce základné pravidlá práce s čitateľom, za účelom ochrany zamestnancov aj návštevníkov. V priebehu februára začala väčšina knižníc pristupovať k fyzickému odovzdávaniu dokumentov prostredníctvom výdajných okien, takže ihneď ako to bolo možné, sme v plnej miere rozbehli a opäť spropagovali službu *Objednať odloženie*. Služba, na ktorú si stáli čitatelia

už v začiatkoch pandémie veľmi rýchlo zvykli, zahrňuje výdaj knižných dokumentov a časopisov na základe predchádzajúcej objednávky, a to cez knižný systém alebo telefonicky. Objem takto vypožičaných titulov predstavoval počas dotknutého obdobia asi dve tretiny v porovnaní s bežnými výpožičkami.

Až v polovici mája sme na základe uvoľnenia opatrení začali poskytovať knižničné výpožičné služby v bežnom rozsahu, v priamom kontakte s návštevníkmi. Začali sme organizovať hromadné podujatia, všetko v súčinnosti s vtedy platným covid automatom a naň nadväzujúcim *Kultúrnym semaforom*.

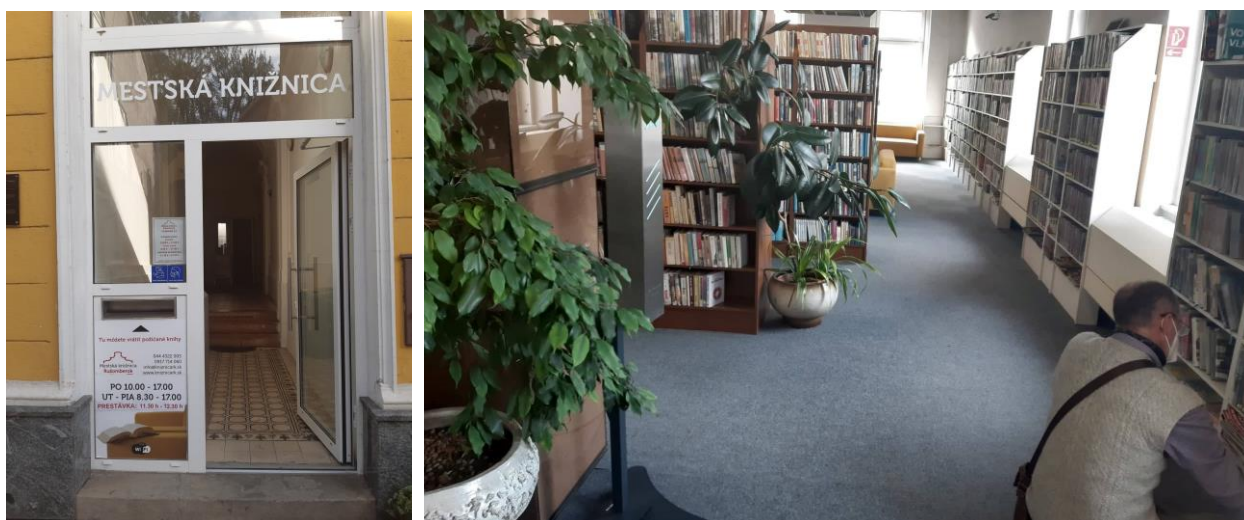

The screenshot shows the library's website with a navigation bar at the top containing 'Máme otvorené', 'Podhora 1297/33, Ružomberok', and '0917 714 060'. Below the navigation bar are links for 'Novinky', 'Služby', 'O knižnici', 'Dokumenty', and 'Kontakty'. A search bar with 'Katalóg' and a magnifying glass icon is on the right. The main content area features the heading 'Opatrenia proti COVID-19' and three image-based links: 'Kultúrny semafor' (with an image of a person reading), 'Aktuálne pravidlá vypožičavania' (with an image of a yellow armchair), and 'Pandemický plán' (with an image of a document).

V nadväznosti na všeobecne platné opatrenia (respirátory, dezinfekcia) sa nám v priebehu roka úspešne podarilo vytvoriť súbor pravidiel, ktoré dlhodobo, aj do budúcnosti, nastavujú fungovanie knižnice i správanie čitateľov. Upravili sme prácu s knihami tak, aby bol pobyt v knižnici z epidemiologického hľadiska čo najpríjemnejší ale zároveň bezpečný:

- ponúkame možnosť vrátenia kníh cez *bibliobox* umiestnený v hlavných dverách knižnice,
- ponúkame už spomínanú možnosť objednávky a rezervácie kníh,

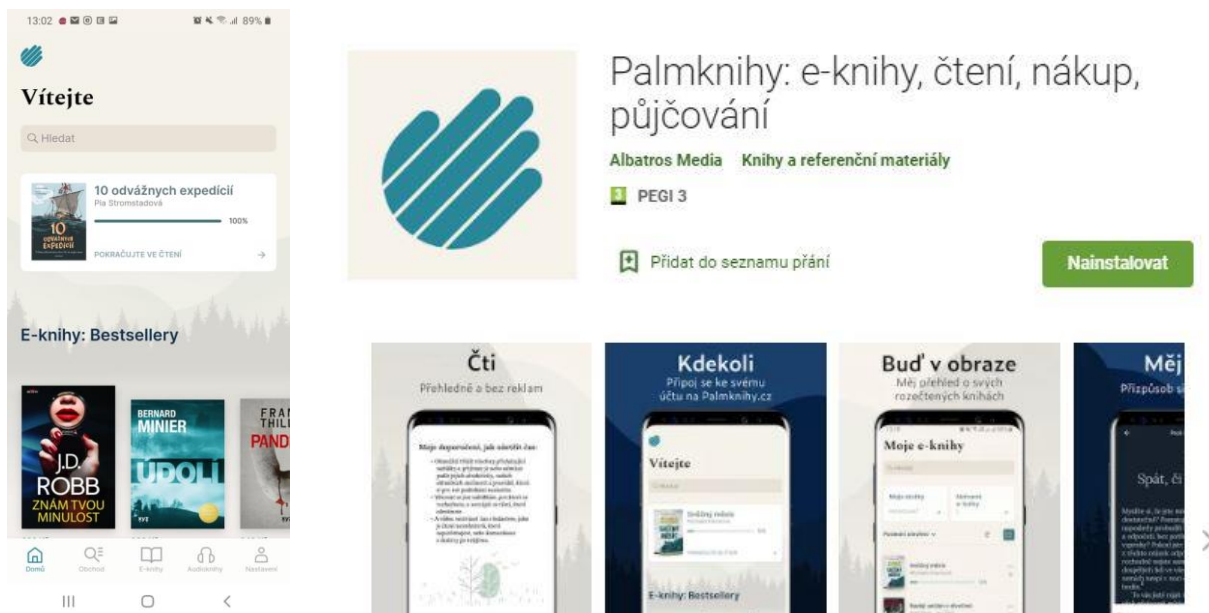
- počas najexponovanejších období sme stanovili množstevné obmedzenia pri vstupe do priestorov či pri používaní počítačových staníc,
- pre nových čitateľov ponúkame možnosť *predregistrácie* z pohodlia domova,
- samozrejmosťou je používanie *čitateľského konta* v online katalógu knižnice,
- poplatky je možné uhrádzať prevodom na bežný účet knižnice,
- skrátili sme dobu vypožičiavania o obedňajšiu prestávku, počas ktorej prebieha *dezinfekcia* podláh a dotykových predmetov,
- s cieľom zachovať bezpečné pracovné prostredie zakúpila knižnica do verejných i administratívnych priestorov už spomínané mobilné uzatvorené *germicídne žiariče* - zariadenia na sterilizáciu prostredia v zdravotníckych zariadeniach, domovoch sociálnych služieb, úradoch a školách za prítomnosti ľudí.

Okrem kníh sme v tomto roku ponúkli našim čitateľom i nové typy výpožičiek - sprístupnili sme ponuku špeciálnych *poznávacích kufríkov* pre deti a *spoločenských hier* pre celé rodiny. Väčšiu časť nákupu tejto časti fondu sme zrealizovali z darov a z grantov súkromných firiem. Ponuku kufríkov aj hier sa snažíme priebežne rozširovať.

Oblíbenost stúpa i v rámci našej ponuky *e-kníh*. Prostredníctvom online katalógu a samostatnej aplikácie je možné pre všetkých aktívnych čitateľov stiahnuť si bezplatne na 21 dní až 2 tituly. V ponuke portálu Palmknihy.cz sú väčšinou knihy v českom jazyku, zhruba tisícka je aj v slovenčine, stačí do vyhľadávča e-kníh v našom katalógu zadať termín „SK“.

Doba si vyžiadala i iné typy podujatí. Pokračovali sme so sériou pravidelných výstav knižných ilustrácií *Stopy z palety*, ktorými sprístupňujeme práce súčasných slovenských ilustrátorov. Každý mesiac vystavujeme knižnú tvorbu vybraného ilustrátora, s cieľom upozorňovať nielen na novinky, ale i tituly staršieho dáta. Chceme, nech si dnešné deti vytvárajú svoju mozaiku budúcich spomienok cez knihy, ktoré čítajú a naopak - dospelým nech sa vynárajú spomienky z toho, čo majú načítané.

Počas veľkonočných sviatkov sa celé rodiny na diaľku zapojili do nášho *Čitateľského lockdownu* - zábavníka z vedomostných testov a súťaží, ktorý sme spustili prostredníctvom sociálnej siete (máme vyše 1,4 tis. sledovateľov). Podobne, pred vianočnými sviatkami sme otvárali už druhý adventný kalendár.

S ozajstným boomom podujatí sme začali v úvode prázdnin. Pre mladých nádejných umelcov sme priniesli dvojdňový víkendový *Literárny workshop*. Jeho zámerom bolo predstavenie rôznych literárnych foriem z viacerých hľadísk, nácvik tvorby textu či poukázanie na časté chyby a literárne klišé. Stretnutia viedli skúsení lektori, každý z nich sa zamerával na konkrétnu formu, ktorá mu je najbližšie.

Ťažiskovým obdobím pre detské tvorivé dielne bolo *Prečítané leto 2021*, kedy sme každý prázdninový pondelok realizovali zážitkové čítania s okruhom 15 až 20 detí. Záujem predbehol naše očakávania. Dielne spojené s čítaním odporúčaných textov prebiehali väčšinou v átriu - Knižnej záhrade. Pri nepriaznivom počasí sme väčšinou využili študovňu na prízemí knižnice.

Prečítané leto je pre nás výborným spestrením služieb a zároveň dôležitým ťahákom, ktorý pomáha nadväzovať a udržiavať kontakt najmä s rodičmi malých detí – tí tvoria pre nás potenciálne zaujímavý segment návštevníkov, umožňujúci tvorbu pevných komunit v meste.

Počas letných dní sme sa stali súčasťou mestského festivalu *Leto u Hýroša*. Priniesli sme mozaiku moderovaných stretnutí s autormi, od beletrie cez žurnalistiku, etnológiu až po modernú históriu. Väčšina prednášok a autorských čítaní prebehla v spolupráci s mestom a Kultúrnym domom A. Hlinku v exteriéri, v priestoroch mestského parku. Až v závere leta nás počasie prinútilo vrátiť sa do priestorov knižnice.

Na jeseň sme zorganizovali už tretiu príbehovú vychádzku *Ženy Ružomberka*. Vydarila sa aj *Knižná burza* v priestoroch átria knižnice, ktorá sa, ako sa zdá, stáva našou novou tradíciou. Pripomínáme, že pre návštevníkov knižnice je neustále vo vestibule budovy k dispozícii *Knižná polička*, ponúkajúca vyradené či multiplikované tituly.

Podujatia pre školy minulý rok takmer úplne vypadli z nášho programu. Sme radi, že sa nám aspoň v priebehu októbra podarilo zrealizovať sériu prednášok pre mladých stredoškôlkov. Jej téma - *Základy kritického myslenia* vhodne zapadla do súčasnej zložitej informačnej situácie.

Tešíme sa aj z nového webu, na ktorom sme pracovali viac ako dva mesiace a ktorý bol spustený posledný decembrový týždeň 2021. Nová web stránka okrem bežných informačných služieb – typy služieb, knižné novinky, online katalóg, pozvánky na podujatia - ponúka aj nové možnosti kontaktu. Študenti nájdu na stránke formuláre na vypracovávanie rešerší a žiadanky na medziknižničnú výpožičnú službu, pomocou ktorých vieme rýchlo spracovať danú požiadavku a skontaktovať čitateľa s ponukou.

Pre účastníkov podujatí sme zase pridali možnosť prihlásenia sa na podujatie cez rezervačný formulár, čo nám zjednoduší prehľad záujmu o konkrétny typ podujatia. Pri zadávaní parametrov novej stránky bola samozrejmosťou prístupnosť stránok pre ľudí s handicapom, podpora RSS a responzívneho dizajnu.

Nakoniec, posúďte sami na www.kniznicark.sk. Verím, že nový web, spolu s priaznivou ponukou knižničných služieb, nám pomôže vrátiť sa späť do starých kofaj.

Mestská knižnica Ružomberok

Mestská knižnica v Ružomberku je verejnou knižnicou mesta, ktorej hlavným poslaním je získavať, spracovávať, uchovávať, ochraňovať a sprístupňovať univerzálny knižničný fond na všetkých dostupných druhoch nosičov a poskytovať knižnično-informačné služby.

Objednávky Spoločenské hry Žiadanky na vypracovanie rezerže
Bibliobox Poznávacie kufriky Podujatia pre školy
E-knihy Prístup k internetu Cenník
Medziknižničná výpožičná služba Elektronické informačné zdroje Kontakt

u. fond na podporu umenia
Našu knižnicu z verejných zdrojov podporuje
Fond na podporu umenia.

f i

Kontakt
Mestská knižnica Ružomberok
Podhora 1297/33
info@kniznicark.sk
044 432 2005
0917 714 060
Všetky kontakty

Otváracie hodiny
Pondelok: 10:00-11:30, 12:30-17:00
Utorok - Piatok: 8:30-11:30, 12:30-17:00
Sobota - Nedeľa: Zatvorené

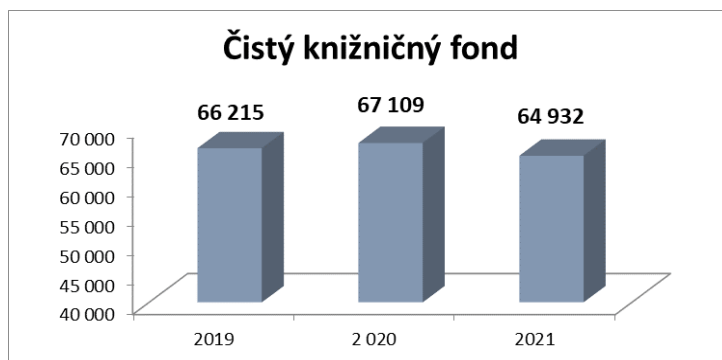
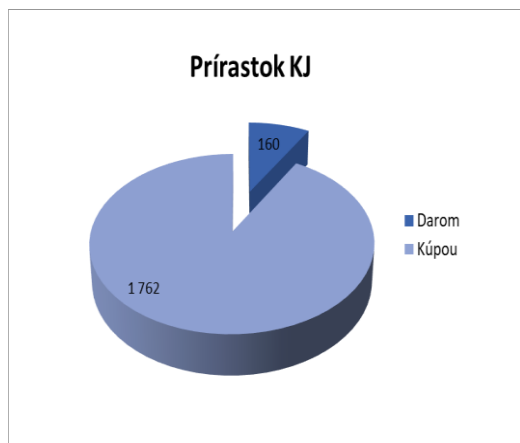
Dokumenty
Opatrenia proti COVID-19
Výpožičný poriadok
Súbory cookie
Ochrana osobných údajov
Verejný obstarávanie
Pomácky práca
Partneri

IV.2 NIEKOĽKO ŠTATISTÍK

Pretrvávajúca situácia sa podpísala na číslach štatistík a aj na príjmoch knižnice. Uplatňovanie upomienok – najmä v období úplného zákazu služieb – je veľmi citlivou záležitosťou. I napriek voľnej prístupnosti k biblioboxu z priestorov ulice sme počas najprísnejších obmedzení vychádzania nechceli bezdôvodne zvyšovať mobilitu návštevníkov. Zároveň platí, že existuje časť čitateľov, ktorá pri akomkoľvek obmedzení nevyhľadáva aktívne naše služby. Získanie týchto čitateľov späť je však náročný a dlhodobý proces. Preto aj napríklad veľká časť podujatí (ktorých vedľajšou úlohou je i marketingová podpora našich služieb) je zameraná na nové skupiny užívateľov, najmä spomínané rodiny s deťmi.

Ťažiskom našich služieb vždy boli a budú absenčné výpožičky kníh. Všetky snahy o komunikáciu - odporúčania na najnovšie tituly, organizácia a propagácia podujatí - by nemali význam, keby sme čitateľom nemohli ponúknuť to najdôležitejšie - nové knihy. Robíme všetko pre to, aby sa na kvalite ponúkaného fondu komplikácie súvisiace s pandemiou neprejavili.

Prinášame jednoduchý prehľad akvizície knižničného fondu:

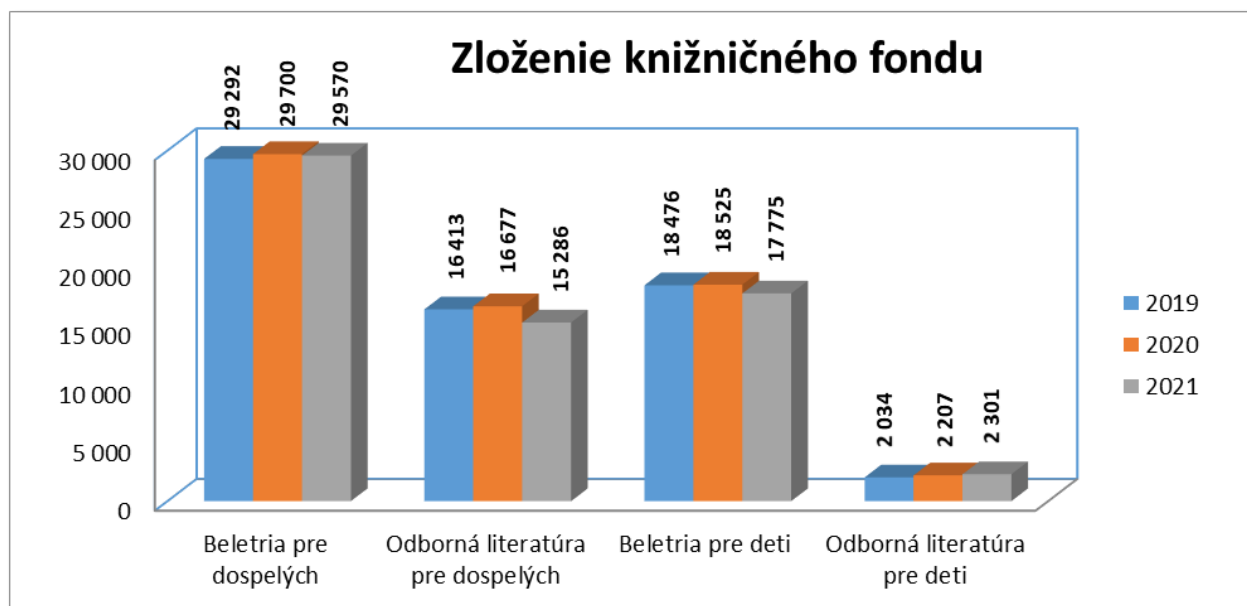

Počas roka 2021 sme naše knižné regály doplnili spolu o **1.922 nových titulov**. Nakúpili sme 1.762 nových kníh, darom sme získali 160. Zmluvy s FPU posunuli z dôvodu pandemickej situácie termíny realizácie viacerých projektov, takže na akvizíciu kníh sme z grantových prostriedkov z predchádzajúceho roku preniesli do nového roku objem 5,3 tis. €. Zároveň sa nám podarilo získať ďalších 6 tis. € v rámci novej žiadosti. Spolu s príspevkom zriaďovateľa v rámci schváleného rozpočtu sme teda na nákup nových kníh a periodík v priebehu roka 2021 vynaložili niečo viac ako 20 tis. €.

Z dlhodobého hľadiska objem peňažných prostriedkov na nákup fondu rastie. Ročne nakupujeme za zhruba 13 – 20 tis. €. Je potrebné však povedať, že všeobecne platné odporúčania MKSR zohľadňujúce typ knižnice a počet obyvateľov odporúčajú objem ročného nákupu vo výške cca 28 tis. € ročne. Od tejto sumy sme ešte ďaleko. Ku dňu vypracovania tejto správy sme ešte nemali k dispozícii hodnoty mediánu realizovaných nákupov v slovenských knižniciach za roky 2020 a 2021, podľa predchádzajúcich benchmarkingov SNK Martin však vieme, že sa jeho výška pohybuje okolo 21 tis. € ročne. V Českej republike sa hodnota nákupu v knižnici nášho typu (v prepočte na počet obyvateľov) pohybuje vo výške okolo 38 tis. € ročne.

Objem knižného fondu k 31.12.2021 dosiahol v súhrne 64 tis. dokumentov. Získali sme spomínaných 1,9 tis. nových kníh a počas obdobia uzatvorenia pre verejnosť sme vyradili viac ako 4 tis. ks knižných dokumentov. V porovnaní s minulým rokom, kedy sme viac nakúpili ako vyradili, bola teda situácia v roku 2021 opačná.

Z veľkej časti sme vyradňovali najmä odbornú literatúru. Výraznejšie sa nakupovalo v oddelení beletrie, kde sme dosiahli nárast fondu a v oddelení pre deti a mládež. V detskom oddelení sa snažíme dopĺňať najmä novšie typy rôznych encyklopédií, o ktoré je mimoriadny záujem.

Percentuálne podiely v zložení fondu sú nasledovné: cca 45% tvorí beletria pre dospelých, 24% náučná literatúra pre dospelých a 31 % literatúra pre deti. Prevažná časť fondu na oboch poschodiach knižnice je k dispozícii vo voľnom výbere, v skladových priestoroch sa nachádza 3,1 tis. knižných jednotiek.

V súvislosti s obmedzeniami pokračoval trend poklesu **výpožičiek**. Prepad je opäť citeľný najmä v odbornej literatúre, kde sme veľkú časť služieb realizovali online. O 40% vzrástla medziknižničná výpožičná služba (350 požičaných titulov v porovnaní s 258 v roku 2020 a 108 v roku 2019), čo tiež zrejme súvisí s obmedzením mobility študentov. Počet vypracovávaných rešerší dosiahol 21. Pretrval pokles prezenčných výpožičiek z roku 2020, výrazný je najmä pokles výpožičiek periodík. Bohužiaľ, len pomaly sa obnovuje návrat dlhodobých stálych návštevníkov (pováčšine dôchodcov) do čítární.

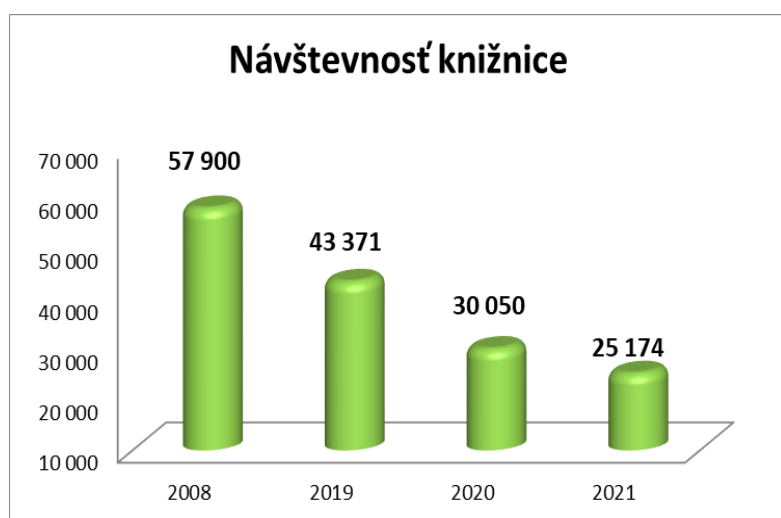

Za posledné 2 - 3 roky je teda viditeľný trend zmeny podielu výpožičiek u jednotlivých druhov literatúry. Na rozdiel od náučnej literatúry je optimistickým nárast výpožičiek v oblasti literatúry pre deti a beletrie pre dospelých. Ani zďaleka však tento nárast nedosahuje úroveň výpožičiek predchádzajúcich rokov.

V oblasti beletrie naši čitatelia uprednostňujú skôr oddychovú spoločenskú literatúru a detektívky, snažíme sa pravidelne dopĺňať ponuku poézie a ponuku pôvodnej zahraničnej tvorby, najmä v angličtine, kde postupne rastie záujem mladých dospelých čitateľov. Bolo stiahnutých 177 elektronických kníh. Vďaka podujatiam a verím, že i vďaka dobrej súčasnej ponuke detskej literatúry sa postupne zvyšuje návštevnosť mladých rodičov s najmenšími deťmi. Vytvorili sme samostatnú kategóriu tzv. **predčitateľov** – deti v predškolskom veku, ktoré čítajú spolu s rodičmi.

Pokračoval pokles celkovej návštevnosti, z 30 tis. na 25 tis. osôb, dôvody sú známe. Návštevnosť podujatí (najmä počas letného obdobia) dosiahla 900 osôb, zorganizovali sme spolu 40 podujatí. Priemerná denná návštevnosť počas poskytovania služieb dosiahla 80 čitateľov. V období pred rokom 2020 toto číslo dosahovalo v priemere 150 – 200 osôb. Je potrebné však uviesť, že pokles návštevnosti začal skôr, ešte pred začatím pandémie.

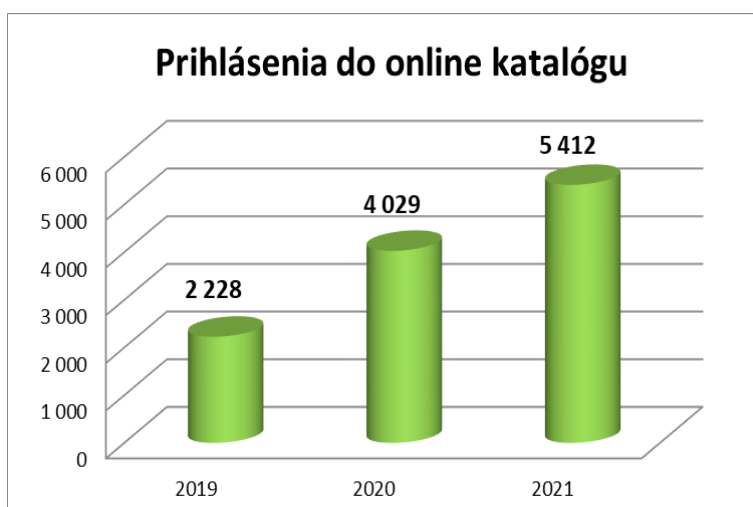
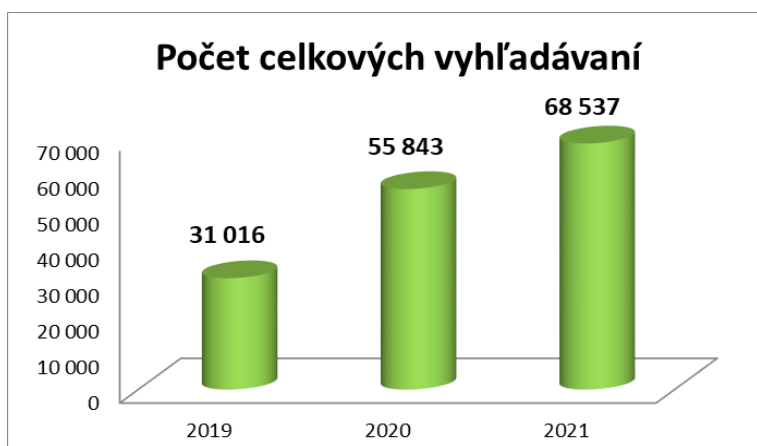
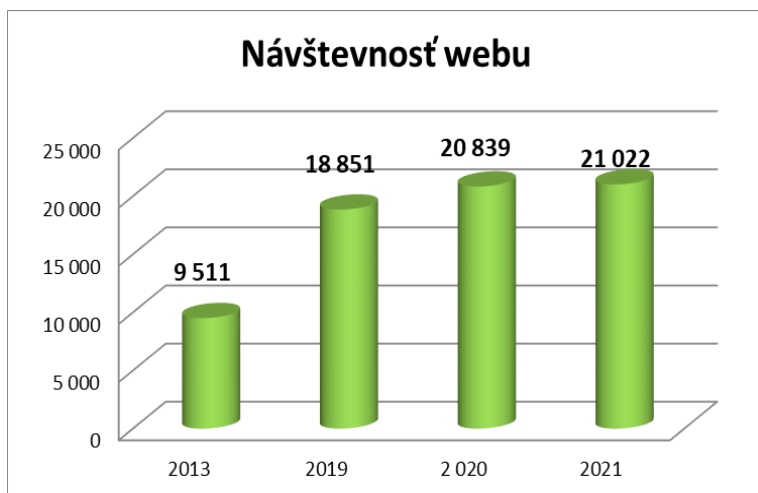
Týždenné prevádzková doba knižnice dosiahla 36 hod. Dennú otváraciu dobu sme skrátili v súhrne o 1,5 hodiny tak, aby sme mali priestor na prípravu knižných objednávok z prechádzajúceho dňa a na dezinfekciu podláh a dotykových plôch.

Počet fyzických návštevníkov knižnice dopĺňa **návštevnosť webu a on-line katalógu**. Katalóg Carmen je prístupný cez webovú stránku knižnice, okrem bežných či pokročilejších spôsobov vyhľadávania umožňuje prihlásenie do vlastného čitateľského konta, kontrolu údajov o výpožičnej dobe, samostatné predĺženie výpožičnej lehoty. Za rok 2021 evidujeme mierne zvýšenie vyhľadávania, na 21 tis.

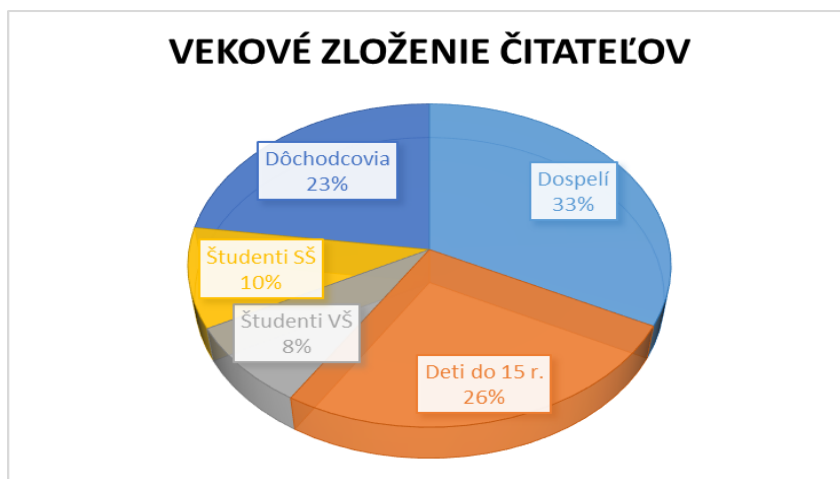
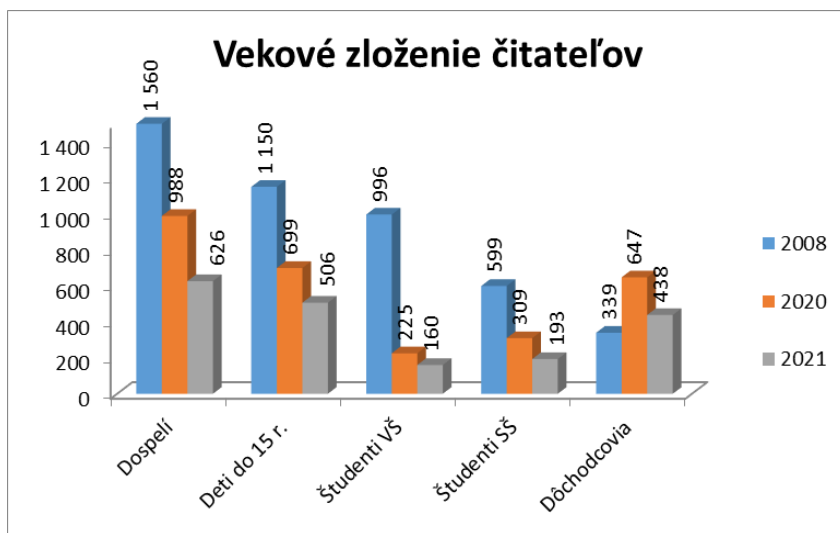
Prenesením časti knižničných služieb do online priestoru došlo k preukázateľnému navýšeniu prístupov do on-line katalógu Carmen (16 tis. návštev v porovnaní s 10 tis. v roku 2019) a takmer trojnásobnému navýšeniu (5,4 tis.) prihlásení do čitateľského konta, v porovnaní s rokmi pred pandemiou.

Služba verejného internetu nebola počas roka 2021 v rámci epidemiologických opatrení poskytovaná, k dispozícii je wi-fi na prvom poschodí knižnice a v priestore átria.

Reálny dosah pandémie sa u nás prejavil vo výraznom poklese **registrovaných používateľov knižnice**. Počet evidovaných čitateľov dosiahol k 31.12.2021 historicky najnižšiu hodnotu – 1.923 čitateľov. Odporúčaná aj stredne dosahovaná hodnota sa pre knižnice nášho typu pohybuje okolo 13% z počtu obyvateľov sídla.

Výraznou mierou v priebehu roka 2021 poklesla miera registrácií najmä u školopovinných detí a u čitateľov pobočiek, čo súviselo najmä s absenciou organizovaných podujatí pre školy. Najväčšia pobočka Bystrická evidovala k 31.12.2021 128 čitateľov, z toho zhruba polovicu tvorili deti ZŠ.

IV. 3 ŠTRUKTÚRA PERSONÁLNEHO ZABEZPEČENIA KNIŽNICE:

V prepočítanom počte predstavoval k 31.12.2021 počet zamestnancov knižnice 8,4. Vo fyzických osobách hovoríme o čísle 10, pričom dve zamestnankyne u nás pracovali na polovičný pracovný úväzok, jeden zamestnanec na 0,2 úväzku. Ďalšie dve osoby sú zapojené prostredníctvom malých obecných služieb, v lete sme poskytli priestor študentom - brigádnikom pri pomocných prácach vo fonde. Stredná hodnota počtu zamestnancov knižníc na Slovensku (obecných aj regionálnych) dosahuje 0,57 osoby na 1000 obyvateľov, teda v našich podmienkach v prepočte zhruba 16 zamestnancov.

Oddelenie	Počet zamestnancov
Odd. beletrie	1
Odd. pre deti a mládež	1,7
Odd. náučnej literatúry	2
Pobočky	1
Akvizícia, katalogizácia	1
Administratíva, vedenie	1,7

IV. 4 KALENDÁR PODUJATÍ 2021

Nazov podujatia	Charakteristika	Termín	Miesto konania
Stopy z palety - Simona Čechová	výstava ilustrácií	1.1. - 31.1.2021	online
Stopy z palety - Běla Kolčáková	výstava ilustrácií	1.2. - 28.2.2021	online
Čerešničky z knižného koláča	séria knižných odporúčaní	1.3. - 31.3.2021	online, FB
Spoznaj knihu podľa predsádky	online súťaž	1.3. - 31.3.2021	online, Instagram
Týždeň Zeme	séria enviromentálnych článkov	19.4. - 23.4.2021	online, FB
Stopy z palety - Katarína Ilkovičová	výstava ilustrácií	01.04. - 31.5.2021	odd. beletrie, odd. pre deti a mládež, online
Čitateľský lockdown	séria tvorivých aktivít pre deti a ich rodičov	6.4.- 12.4.2021	online, FB
Stopy z palety - Štefan Cpin	výstava ilustrácií	01.5. - 30.6.2021	odd. beletrie, odd. pre deti a mládež
Ženy Ružomberka	príbehová vychádzka mestom	29.5.2021	ulica Podhora
Literárny workshop	literárna dielňa pre mladých	26.6. - 27.6.2021	átrium, odd. beletrie
Prečítané leto	séria tvorivých dielní pre deti	každý prázdninový pondelok	átrium knižnice, odd. pre deti a mládež
Leto u Hýroša - Michal Hvorecký	autorské stretnutie	1.7.2021	exteriér - park Š. N. Hýroša
Leto u Hýroša - Iveta Zuskinová	autorské stretnutie	8.7.2021	exteriér - park Š. N. Hýroša
Leto u Hýroša - Anton Hruboň	autorské stretnutie	15.7.2021	exteriér - park Š. N. Hýroša
Leto u Hýroša - Petra Džerengová	autorské stretnutie	22.7.2021	exteriér - park Š. N. Hýroša
Leto u Hýroša - Silvia Kaščáková	autorské stretnutie	29.7.2021	exteriér - park Š. N. Hýroša
Leto u Hýroša - Alena Sabuchová	autorské stretnutie	12.8.2021	exteriér - park Š. N. Hýroša

Leto u Hýroša - Miro Frindt	autorské stretnutie	19.8.2021	exteriér - park Š. N. Hýroša
Leto u Hýroša - Alica Kurhajcová, Ján Golian, Rastislav Molda	autorské stretnutie	26.8.2021	odd. beletrie
Knižná burza	predaj darovaných kníh	10.9.2021	átrium knižnice
Ženy Ružomberka	príbehová vychádzka mestom	25.9.2021	ulica Podhora
Dušan Valent Je tenisová loptička plochá?	séria náučných prednášok	19.11.2021	odd. pre deti a mládež
Adventný kalendár	séria knižných odporúčaní	1.12. - 24.12.2021	online, FB

Mestská knižnica Ružomberok

Správa o činnosti a hospodárení organizácie s účasťou Mesta Ružomberok za rok 2021

Vypracovala: Ing. Tatiana Babincová

Vydala: Mestská knižnica Ružomberok

Dátum vydania: apríl 2022

Počet strán: 27